

Název opatření:

Zklidňování dopravy u škol

Ilustrační obrázek: Zklidnění dopravy u ZŠ U Říčanského lesa v Říčanech. Zdroj: <https://mapy.com>

Popis opatření:

Cílem opatření je snížit rychlost a intenzitu automobilové dopravy v okolí škol a vytvořit bezpečnější a příjemnější prostředí pro děti, rodiče i obyvatele. Vhodná jsou zejména opatření jako zóna 30, zvýšené křižovatky a přechody, dopravní šikany, zúžení jízdního prostoru, bezpečné přechody, úprava parkování nebo školní ulice s omezením vjezdu motorových vozidel v době příchodu a odchodu dětí.

Opatření lze realizovat postupně – od dočasného a nízkonákladového řešení taktického urbanismu až po trvalé stavební úpravy.

V čem opatření městu a jeho obyvatelům pomáhá:

- zvýšení bezpečnosti dětí při cestě do školy a ze školy,
- snížení rychlosti a intenzity automobilové dopravy,
- omezení rizika dopravních nehod a kolizních situací u škol,
- podpora aktivní mobility (chůze, jízdy na kole či koloběžce)
- snížení hluku a emisí v okolí školy,
- vytvoření příjemnějšího veřejného prostoru pro setkávání dětí a rodičů,
- podpora samostatnosti dětí, zdravého pohybu a vytváření zdravých dopravních návyků od raného věku,
- zvýšení celkové kvality života obyvatel v širším okolí školy.

Inovační aspekty – kontext SMART City:

Zklidňování dopravy představuje integrované chytré opatření, které propojuje bezpečnost, udržitelnou mobilitu, veřejný prostor, zdraví a práci s daty. Město může využívat například měření rychlosti a intenzity dopravy, dopravní průzkumy, pocitové mapy, participaci dětí a rodičů nebo data o dopravních nehodách. SMART přístup spočívá nejen ve využití technologií, ale především v rozhodování na základě dat a potřeb obyvatel a v průběžném vyhodnocování účinnosti opatření (data-driven policy).

Příklady dobré praxe:

- **Říčany – ZŠ U Říčanského lesa:**

V červnu 2020 zavedlo město Říčany u 3. ZŠ U Říčanského lesa dopravní opatření v režimu „školní ulice“. Hlavním cílem bylo zamezit nebezpečným kolizním situacím a zklidnit veřejný prostor při ranním příjezdu dětí. Ve dnech školního vyučování platí v ulici Školní v čase 7:30–9:00 zákaz vjezdu motorových vozidel. Vjezd je fyzicky vymezen mobilním hrazením za dohledu městské policie, přičemž výjimku mají pouze školní autobusy se zastávkou přímo před budovou.

Opatření doplňuje ucelený systém návazné dopravy: **záchytné parkoviště** s kapacitou téměř 30 míst ve vzdálenosti pouhých 100 metrů od školy, **odstavná místa K+R** pro bezpečný příchod dětí přepravujících se z větší vzdálenosti, **uzamykatelné cykloboxy** i **bezplatná školní autobusová doprava**. Aby se zamezilo přelévání tranzitní dopravy do sousedních obytných zón, byly v okolních ulicích instalovány **pevné překážky**. Opatření vedlo k okamžitému zklidnění prostoru před školou a k výraznému nárůstu pěší dopravy.

Zklidnění dopravy u 3. ZŠ U Říčanského lesa v Říčanech

Zdroj: <https://www.citychangers.eu/projekty-detail/12/skolni-ulice>

- **Brno – ZŠ Bakalovo nábřeží:** Vzniklo zde ucelené dopravní řešení podporující udržitelnou a bezpečnou mobilitu dětí. Okolní síť ulic MČ Brno-střed je začleněna do **Zóny 30 s předností zprava**, což plynule snižuje rychlost vozidel a eliminuje tranzitní provoz. V blízkosti školy byla zřízena vyhrazená stání v režimu **K+R (Kiss & Ride)** pro rychlé a bezpečné vysazení dětí bez blokování ulice, zatímco přilehlá páteřní **cyklostezka podél Svratky** podporuje dojíždění na kole či koloběžce. Celé opatření doplňují **bezbariérové pěší trasy a dostupnost blízkých tramvajových zastávek MHD**.

Zóna 30 u ZŠ Bakalovo nábřeží, Brno-Štýřice. Zdroj: <https://mapy.com>

- **Pardubice – ZŠ Prodloužená:** V okolí školy v sídlištním okrsku Polabiny bylo realizováno plošné zklidnění dopravy v podobě **Zóny 30**, na kterou bezprostředně navazují obytné úseky. Součástí řešení jsou **stavebně vyvýšené křižovatky a přechody**, které řidiče fyzicky nutí ke snížení rychlosti v celém přístupovém koridoru. Velkou výhodou lokality je přímé napojení na síť sídlištních chodníků a cyklostezek, jež jsou zcela odděleny od automobilového provozu, což dětem umožňuje bezpečný a samostatný příchod do školy z celého sídliště bez nutnosti přecházet rušné komunikace.

Zóna 30 a zvýšený přechod u ZŠ Prodloužená, Pardubice-Polabiny. Zdroj: <https://mapy.com>

- **Praha 20 – ZŠ Stoliňská (Horní Počernice):** V rámci spolupráce s organizací Pěšky městem se ZŠ Stoliňská zaměřila na zvýšení bezpečnosti dětí a podporu aktivní dopravy. Do projektu se od počátku zapojili sami žáci, kteří zmapovali riziková místa, absolvovali dopravní průzkumy a podíleli se na vzniku školního plánu mobility. Na základě zjištěných dat proběhla série zásadních dopravně-stavebních úprav – došlo ke zjednosměrnění Stoliňské ulice, celkovému

zklidnění prostoru před školní budovou, bezpečné přestavbě kritických přechodů pro chodce na frekventované Náchodské ulici a instalaci optických brzd. Zklidnění dopravy doplnila výsadba a dovybavení školy stojany na kola a koloběžky či vybudování nového dopravního minihřiště se semaforem, což žáky motivovalo k pravidelným cestám pěšky nebo na kole.

Zklidnění dopravy u ZŠ **Stoliňská** (Praha 9). Zdroj: <https://mapy.com>

- **Vídeň:** Město systematicky kombinuje **zóny 30, školní ulice (Schulstraßen) a stavební úpravy veřejného prostoru**. Školní ulice dočasně omezují motorovou dopravu před začátkem vyučování a spolu s dalšími opatřeními vytvářejí bezpečnější podmínky pro pěší a cyklistické cesty dětí do školy.

Další užitečné zdroje informací:

- Technické podmínky TP 132: Zásady zklidňování dopravy na pozemních komunikacích v obcích, Ministerstvo dopravy, 2024. Dostupné online na: https://pjk.rsd.cz/data/USR_001_2_8_TP/TP_132_Zklidnovani_PK_2024_final.pdf
- Pěšky městem (2024): Průvodce zklidňováním dopravy a tvorbou veřejných prostranství v okolí škol. Dostupné online na: <https://peskymestem.cz/pruvodce/>
- Metodika a projekty organizace Pěšky městem: <https://peskymestem.cz/projekt/zklidnovani-dopravy-u-skol/>
- Karty opatření z modelu PLUMM (Plánovač Udržitelné Městské Mobility) – tým Doprava a Mobilita UJEP: https://www.mobilita-ieep.cz/media/430pollp/48_dopravni_zklidnovani.pdf
https://www.mobilita-ieep.cz/media/kkmhx34u/62_zony_30.pdf
- Metodika pro řešení Zón 30 v Brně – Brněnské komunikace: https://www.bkom.cz/uploads/informacni_centrum/46/2015_zony_30_metodika.pdf